Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 2 marca 1933 r. 103.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

Kronika:1.Dokoła kryzysu gabinetowego. 2.Premjer Skujeneeks w ujęciu "Brihva Zeme". 3.Stanowisko Estonji wsprawie unji celnej. 4.Kongres związku postępowców. 5.Sprawa federacji estońsko-łotewskiej.

ESTONJA.

Kronika:1.Sprawa głosowania za zmianą konstytucji. 2.Zmiana dekretu o opłatach walutowych. 3.Bilans handlowy w styczniu.

--§--

ŁOTWA:1.D o k o ł a k r y z y s u g a b i n e t o w e g o."Latviešu Bals" /organ Skujeneeksa/:Ku powszechnemu zdziwieniu leader związku włościańskiego Ulmanis odmówił przyjęcia misji utworzenia rządu. Sfery polityczne wskazują na to, że był to jedynie krok taktyczny, gdyż leaderzy związku włościańskiego dobrze sobie zdają sprawę, iż nowy rząd będzie musiał zastosować nowe redukcje, które dotkną również włościan. W związku z tem partja włościańska unika misji tworzenia rządu.

W ostatnich latach łotewskie partje polityczne szczególnie gorliwie kultywują interesy jednostek i partyj, stawiąc je ponad interesy państwa i społeczeństwa.

2. P r e m j e r S k u j e n e e k s w u j ę c i u "B r i h v a Z e m e"."Brihva Zeme":Partje, które obecnie atakują mniejszości narodowe, asygnowały na rzecz mniejszości za czasów lewicowego rządu Skujeneeksa w 1927 r. duże subsydja.W 1927 r. subsydja te wynosiły:dla Rosjan 22 tys.łatów, dla Żydów 20.222 łt., dla Polaków 24 tys.łt., dla Niemców 120.500 łatów. Obecni prorocy odrodzenia narodowego, a ówcześni sojusznicy Żydów, Niemców i Rosjan asygnowali w swoim czasie na rzecz mniejszości, jak widzimy, wielkie sumy.

3. S t a n o w i s k o E s t o n j i w s p r a w i e u n j i c e l n e j ."Latvis" /z 1.III.33/: W wyniku narad, jakie się niedawno między łotewskiemi a estońskiemi sferami gospodarczemi odbyły, postanowiono zwołać w maju konferencję gospodarczą państw bałtyckich. Na porządku dziennym konferencji byłaby sprawa realizacji unji celnej. W związku z tem poinformowane osoby komunikują, że estońskie sfery ekonomiczne zmieniły swój dawny punkt widzenia w sprawie łotewsko-estońskiej unji celnej. Dawniej Estonja stała na stanowisku, że winne być zniesione cła jedynie na wyroby obu krajów, przyczem utrzymałyby się cła na towary zagraniczne.Obecnie Estończycy przyznają, że należałoby skasować wogóle wszystkie cła między obu państwami. Sprawa ta znajduje się obecnie na porządku dziennym. Wkrótce spodziewana jest odpowiedź na wyłonione przez odnośną komisję wnioski co do realizacji unji celnej.

4. K o n g r e s z w i ą z k u p o s t ę p o w c ó w ."Latvijas Kareivis" /Nr.48.II.33/:W tych dniach w Rydze odbył się kongres związku postępowców z udziałem 308 delegatów i 218 gości. Sprawozdanie składał premjer Skujeneeks i inni. Po debatach powzięto następujące rezolucje: wyrażenie uznania dla działalności zarządu centralnego, rządu i frakcji; przyszły rząd winien się opierać na podstawach narodowych.

Do zarządu centralnego wybrano:M.Skujeneeksa, J.Šternsa, K.Bachmanisa, A.Rogulsa, V.Holemansa, K.Beurisa, G.Biseniensa, E.Ozolinsza, V.Salnaisa, O.Nonaesa, T.Plumsa i E.Groskaufmansa.

5. S p r a w a f e d e r a c j i e s t o ń s k o - ł o t e w s k i e j ."Siegodnia" /Nr.60.III.33/:"Päewaleht" poświęcił ostatnio artykuł wstępny stosunkom estońsko-łotewskim, podkreślając w

pierwszym rzędzie fakt przybycia estońskiej delegacji w dzień piętnastej rocznicy niepodległości estońskiej do Rygi i przekonania się, jak żywy udział bierze Łotwa w uroczystościach sąsiedniego kraju. Sżrawa przyjaźni estońsko-łotewskiej, to sprawa nietylko uczuć lecz i rozumu praktycznego. Te same niebezpieczeństwa i trudności nakazują obu narodom współpracę i solidarność. Mimo to wiarę we współpracę estońsko-łotewską zachwiała w pewnym stopniu sprawa stojącego na martwym punkcie problemu unji celnej. Zgodzić się należy z wywodami jednego z polityków łotewskich, że, o ile chodzi o unję celną, nie należy się ograniczać do samych tylko prób i że wątpliwości w tym względzie przynoszą obu narodom wiele szkody. Unja celna przyczyniłaby się bardzo do zbliżenia obu narodów. Estonja i Łotwa zawarły ze sobą w 1923 r.traktat przyjaźni i sojuszu na wzór traktatu Małej Ententy z 1921 r. Obecnie państwa Małej Ententy uczyniły kolejny duży krok naprzód na drodze wzajemnego zbliżenia. O ileby Estonja i Łotwa poszły za tym przykładem, mogłyby one osiągnąć bardzo wiele. Gdyby Estonja i Łotwa porozumiały się w sprawie niezawierania traktatów sojuszniczych z trzeciemi państwami bez zgody państwa drugiego, spełniłyby się dawne nadzieje. Działacza państwowi Estonji i Łotwy powinniby zrozumieć, że sprawa współpracy nie powinna zastygnąć i że bez wzajemnego zbliżenia nie można liczyć na żadne sukcesy w sprawie zbliżenia międzynarodowego. Federacja estońsko-łotewska byłaby zawiązkiem, z któregoby się mogła rozwinąć dalsza ścisła współpraca wszystkich państw sąsiadujących. Do federacji tej mogłyby się zczasem przyłączyć Finlandja i Litwa.

ESTONJA:1.S p r a w a g ł o s o w a n i a z a z m i a n ą k o n s t y t u c j i ."Vaba Maa" /Nr.45.III.33/:Prezydjum parlamentu podczas zebrania, które się odbyło 22 lutego, ogłosiło, że powszechne głosowanie za zmianą ustawy ustrojowej odbędzie się 10, 11 i 12 marca.

2. Z m i a n a d e k r e t u o o p ł a t a c h w a l u t o w y c h ."Vaba Maa" /Nr.49.III.33/:M-stwo Gospodarki opracowuje obecnie projekt zmiany dekretu o opłatach walutowych. Jak wiadomo, pobiera się 15% od sum wysyłanych zagranicę na pokrycie importowanych towarów. Importerzy wyrazili swą całkowitą zgodę na ponoszenie tych ciężarów, protestując jednak przeciw pobieraniu opłat od towarów, sprowadzonych przed wejściem tej ustawy w życie; naraziłoby to ich na poważne straty, ponieważ towary te są już sprzedane po cenach niedostosowanych do podobnych rozchodów. W związku z tem do rządu i M-stwa wpłynęło szereg memorjałów, w których sfery kupieckie domagają się zniesienia opłat walutowych od starych rachunków.

3. B i l a n s h a n d l o w y w s t y c z n i u ."Rev.Ztg." /Nr.47.III.33/: Import - 2.609 tys.kor.; eksport - 1.990 tys.kor. obrót - 4.599 tys.kor.; bilans - 619 tys.koron.

	Import	Eksport
Artykuły spożywcze	147 tys.kor.	597 tys.kor.
Surowce i półsurowce	792 " "	773 " "
Wyroby przemysłowe	1.665 " "	619 " "

x

x x

137